

Statenvoorstel 41/13 A

Voorgestelde behandeling

Statencommissie : Alle Statencommissies 31 mei 2013

PS-vergadering : 21 juni 2013

Onderwerp

Voorjaarsnota 2013

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting en leeswijzer

De Voorjaarsnota is voor Provinciale Staten een belangrijk instrument om hun kaderstellende rol en budgetrecht te kunnen invullen. In de Voorjaarsnota geven Gedeputeerden Staten aanzetten om het gesprek hierover te voeren en een richting om budgetvragen terug te brengen. Deze suggesties zijn voor de duidelijkheid onderstreept in de tekst. De richtinggevendende uitspraken die PS vervolgens doen, zijn leidend bij het opstellen van de begroting voor het komende jaar. PS stellen de begroting dan in november vast.

Gedeputeerde Staten geven Provinciale Staten het noodzakelijke inzicht in de stand van zaken rond de uitvoering van het huidige Bestuursakkoord, de relevante context en ontwikkelingen en de ambities. Deze Voorjaarsnota 2013 maakt helder dat we de tijd nu echt achter ons hebben dat we al onze ambities zonder meer kunnen realiseren. Hoewel we altijd kritisch gekeken hebben naar de kosten en noodzaak van beleid, zijn we nu genoodzaakt om prioriteiten te stellen, ambities naar beneden bij te stellen en keuzes te maken om nieuwe ambities te kunnen realiseren.

Deze Voorjaarsnota bestaat uit drie delen.

- A. Een algemeen deel waarin we de context van ons beleid beschrijven. Een deel waarin, na een algemene bespiegeling, wordt ingegaan op de maatschappelijke en economische context, maar ook de voortgang van de uitvoering van het Bestuursakkoord en de organisatieontwikkeling.
- B. Het financieel beleid en kader waarin wordt toegelicht hoe we er financieel voor staan, welke ruimte er is en hoe deze tot stand is

gekomen en samengesteld. Ook de uitgangspunten die we in ons financieel beleid hanteren worden benoemd:

- Meer synergie tussen publieke en private middelen (bijvoorbeeld in de fondsen);
- Knelpunten zo mogelijk binnen de bestaande financiële ruimte oplossen;
- Geen nieuwe structurele verplichtingen aangaan anders dan 'oud-voor-nieuw';
- Zoveel mogelijk financiële ruimte voor de komende bestuursperiode beschikbaar houden (goed rentmeesterschap).

- C. Een overzicht van budgettaire vraagstukken waarin we inzichtelijk maken welke beleidsonderdelen mogelijk (grotere) financiële inzet vragen. Dit onderdeel vormt de kern van de Voorjaarsnota waarmee PS aan GS richting kunnen geven voor nadere uitwerking in de Begroting 2014. In dit deel zijn de budget-vragen nader toegelicht, maar zijn door GS ook al (onderstreepte) suggesties gedaan die behulpzaam kunnen zijn om straks een sluitende begroting 2014 op te kunnen stellen.

De totale budgetvraag voor deze bestuursperiode komt uit op € 45,3 mln. Met in totaal nog € 34,9 mln aan financiële ruimte in deze bestuursperiode is de noodzaak om bij deze Voorjaarsnota richtinggevende uitspraken te doen duidelijk. Gedeputeerde Staten hebben in deze Voorjaarsnota een aantal voorzetten hiertoe gegeven. De Staten zijn nu aan zet om GS op te dragen op basis daarvan tot een sluitende begroting te komen.

Voor vier onderwerpen stellen we voor om, via een begrotingswijziging, nog voor het jaar 2013 budget beschikbaar te stellen gezien de urgentie ervan: startersleningen, kennis & onderzoek, maatregelen i.v.m. crisisaanpak arbeidsmarktbeleid en voor Veerkrachtig bestuur.

Bijlagen

Aan deze Voorjaarsnota zijn enkele bijlagen gekoppeld.

1. Apparaatskosten: een toelichting op een benchmark waarin, op verzoek van de Staten, de vergelijking is gemaakt tussen de apparaatskosten van andere provincies met Noord-Brabant.
2. Financieel kader: technische toelichting op de cijfers die in deel B samengevat worden gepresenteerd. Hierin is ook een toelichting op de Wet Hof en het schatkistbankieren opgenomen.
3. De integrale bestuursrapportage. Een financieel-technisch document waarin verschuivingen in de begroting 2013 zijn opgenomen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering in 2013. Deze verschuivingen vinden plaats binnen het mandaat van Gedeputeerde Staten. Op 4 punten na, waar het gaat om het budgetrecht van Provinciale Staten. Deze punten zijn als beslispunten opgenomen in het Statenbesluit en nader toegelicht in de bestuursrapportage.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

Het voorstel

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

Algemeen

1. De Voorjaarsnota 2013 vast te stellen
2. Gedeputeerde Staten de opdracht te geven om op basis van de Voorjaarsnota, met de daarin opgenomen richtinggevende uitspraken, te komen tot een sluitende meerjarenbegroting 2014 en daarin het oud-voor-nieuw principe expliciet toe te passen
3. Opdracht te geven voor vier begrotingwijzigingen voor het jaar 2013, te weten Startersleningen (€ 0,18 mln per jaar voor de komende 10 jaar), Kennis & Onderzoek (€ 0,4 mln in 2013), Crisisaanpak arbeidsmarktbeleid (€ 5,1 mln in 2013) en Veerkrachtig bestuur (€ 0,2 mln voor 2013)

Bestuursrapportage

De volgende beslispunten komen voort uit de 1^e financieel-technische bestuursrapportage. Het betreft veranderingen en verschuivingen waarvoor expliciet toestemming van PS nodig is. De benodigde begrotingswijzigingen worden separaat aangeleverd. De uitgebreidere toelichting op de beslispunten is in de bestuursrapportage (bijlage 3) opgenomen.

4. Het financiële resultaat van de bestuursrapportage en doorlichting (zijnde € 52,4 mln) en de actualisering van het investeringsschema te verwerken in het financieel kader van de Voorjaarsnota 2013
5. Voor de uitvoering van Kennis & Onderzoek de financiële consequenties in de begroting door te voeren overeenkomstig het Statenvoorstel 19/13A
6. De projecttermijn van de majeure projecten West-Brabant te verlengen tot 1 oktober 2014
7. Ten behoeve van de uitvoering van het Economisch Programma 2020 vanuit de resterende beschikbare middelen op de stelpost 001982 – Stelpost Voorjaarsnota 2010 groot € 9,7 mln:
 - een bedrag van € 4,8 mln beschikbaar te stellen voor Innovatie TOP sectoren (speerpunt 22);
 - een bedrag van € 4,9 mln toe te voegen aan de algemene risico reserve ter afdekking van een aantal risico's.
8. De budgetten voor 'Huis voor Brabant' tot 1 totaalkrediet samen te voegen met een taakstelling tot maximaal € 33,5 mln.

Planning

De besluitvorming over de Voorjaarsnota wordt verwerkt in de Begroting 2014. Deze Begroting 2014 wordt in het najaar van 2013 in de vorm van een Statenvoorstel aan PS aangeboden.

Voorjaarsnota 2013

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

Deel A. Aanleiding en context

1. Bespiegeling

Deze Voorjaarsnota weerspiegelt de fase waarin we ons in deze bestuursperiode bevinden: midden in de uitvoering van het Bestuursakkoord. Vanuit de Agenda van Brabant als richtsnoer en leidraad hebben de doelstellingen in het Bestuursakkoord de afgelopen twee jaar vorm gekregen in concreet door uw Staten vastgesteld beleid en uitvoeringsactiviteiten. In de eerste twee jaar heeft PS besluiten kunnen nemen over onderwerpen als vrijetijdseconomie, erfgoedcomplexen, openbaar vervoer, natuur, sport en de transitie van stad en platteland.

Bij de uitvoering van dat beleid worden we geconfronteerd met onvermijdelijke dynamiek en onzekerheid voortvloeiende uit gemeentelijke, provinciale, nationale en Europese beleidsontwikkelingen. Maar met name de nationale en internationale economische ontwikkelingen houden de gemoederen bezig. Het beeld is divers, per sector uiteenlopend en op sommige momenten lijken conclusies tegenstrijdig. Zeker is dat we nog enkele moeilijke jaren voor de boeg hebben. Maar uiteindelijk komt Brabant door dit economisch dal en kunnen we zelfs de vruchten plukken van wat we in de moeilijke jaren hebben geleerd. De crisis is immers ook een kans, die ons in staat stelt belangrijke transities vorm te geven.

We zoeken daarbij continu de balans tussen wat op korte termijn nodig is om Brabant zo snel mogelijk vooruit te helpen en wat in het perspectief van de lange termijn strategisch wenselijk is. Namelijk continu inzetten op vernieuwing en duurzaamheid.

Wij zien de provincie Noord-Brabant, conform ons profiel, als een krachtige en verbindende samenwerkingspartner. Wij denken daarbij aan het verbinden van:

- de verschillende kerntaken en –opgaven;
- onze eigen inzet en die van collega-overheden en economische en maatschappelijke partners;
- onze strategie en die van de Europese commissie.

Met onze manier van werken willen we bijdragen aan de welvaart en het welzijn van Brabant. Waarbij ons ijkpunt is consequent sturen op het realiseren van de ambities van de Agenda van Brabant. Die Agenda van Brabant helpt ons te blijven focussen en te prioriteren. Op onze kerntaken en op onze investeringsstrategie.

Onze innovatieve aanpak, onze verbindende stijl en onze openheid in het delen van kennis zorgen ervoor dat wij een gewilde samenwerkingspartner zijn.

Wij voelen ons hierin gesterkt door het feit dat sterke economische regio's zich vaak kenmerken door een 'triple helix' gedragen gemeenschappelijke agenda en een heldere uitvoeringsagenda. In dat kader hebben we al verschillende successen bereikt bij bijvoorbeeld:

- de natuuropgaven waarvoor we met onze manifestpartners een uitvoeringsagenda hebben opgesteld;
- de stappen die we hebben gezet rond de transitie en verduurzaming van de agrofoodsector ("Ruwenberg");
- de samenwerking met de gemeenten voor de overdracht van wettelijke taken van Jeugdzorg van provincie naar gemeenten in 2015.

Vanuit deze basisgedachtes hebben we uitvoering gegeven aan onze opgaven. Daarbij zijn we ons uitermate bewust van de ontwikkelingen die om ons heen plaatsvinden en effect hebben op ons doen en handelen. In paragraaf 2 benoemen we een aantal van die ontwikkelingen.

2. Verder kijken

We zijn inmiddels over de helft van deze bestuursperiode. Onze aandacht ligt uiteraard volop bij de uitvoering van het bestuursakkoord (zie paragraaf 3.), maar we kijken ook vooruit. Dat betekent dat we alert zijn op ontwikkelingen waarmee Brabant te maken heeft of gaat krijgen. Een aantal, onderling samenhangende, ontwikkelingen noemen we in deze paragraaf.

Wisselvallig en nog onzeker economisch klimaat

Hoewel er in de media wel steeds meer voorbeelden komen van succesvolle bedrijven waarmee het (weer) goed gaat, blijft de economische situatie per saldo zorgelijk. Toch zien wij in de berichtgevingen ook lichtpuntjes voor de iets langere termijn. Wij zijn ons er dan ook terdege van bewust dat we vanuit onze mogelijkheden juist nu zoveel mogelijk complementair en ondersteunend aan maatschappelijke partners en economie willen en moeten werken om Brabant te helpen en perspectief te bieden.

Decentralisaties en bestuurlijke inrichting

Op dit moment speelt de discussie over de bestuurlijke organisatie en de daarmee samenhangende decentralisaties in Nederland. Die discussie heeft invloed op veel dossiers, zoals Veerkrachtig Bestuur, onze samenwerking binnen en met het IPO maar bijvoorbeeld ook onze Havenvisie Moerdijk. Het Rijk richt zich op bestuurlijke opschaling, aanvankelijk volgens een blauwdrukachtige methode waarvan het onduidelijk is voor welk probleem het een oplossing is. Op het niveau

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

van de gemeenten maar ook op het niveau van de provincies. Overigens zien we op dit moment terugtrekkende bewegingen. De harde grens van 100.000 inwoners voor gemeenten is inmiddels losgelaten. En minister Plasterk laat weten dat hij wat betreft de provincies zich primair richt op 'het experiment' van de Noordvleugel (waarin de provincies Flevoland, Utrecht en Noord-Holland zouden moeten opgaan) en de planning daarin opschuift naar 2016. Het initiatief voor verdere samenwerking tussen andere provincies legt hij bij de provincies zelf.

Wij hebben met instemming kennis genomen van deze verschuiving in het beleid. Wij zijn nog steeds van mening dat Brabant qua maat en qua schaal en daarbij behorende autonome beleidsruimte een uitstekende uitgangspositie heeft om ook in de komende decennia te werken aan een stevige en op innovatie gerichte ontwikkeling van onze provincie (en daarmee ook aan die van Nederland en Europa).

Hoewel de directe dreiging inmiddels is verdwenen, blijven wij alert. We voelen ons daarin gesteund door de motie van Provinciale Staten van 16 november 2012.

Nieuwe benadering van omgevingsbeleid

Verder krijgt de nieuwe Omgevingswet een grote impact op onze manier van werken. De nieuwe Omgevingswet moet meer dan 60 wetten en honderden algemene maatregelen van bestuur (amvb's) en ministeriële regelingen op het gebied van milieu, natuur, water en ruimtelijke ordening bundelen. We worden daarmee uitgedaagd om nog sterker samenhangend beleid over de grenzen van sectoren heen te voeren. Met nieuwe instrumenten om de doelen ook daadwerkelijk te realiseren. Maar vooral ook meer uitvoeringsgericht waarbij er ruimte is voor het leveren van maatwerk. De Omgevingswet ondersteunt daarmee de rol van provincies als regievoerder bij bovenlokale aangelegenheden. De voorbereidingen voor die Omgevingswet zijn in volle gang.

Stevige inzet op transitie (innovatie en verduurzaming) agro-foodsector

Het onderwerp landbouw, en dan met name de intensieve veehouderij, levert veel maatschappelijke en ook economische discussies op. Zo is het huidige verdienmodel voor de veehouderij, dat veelal gericht is op schaalvergroting en kostenminimalisatie, niet langer houdbaar. De landbouw is en blijft voor de toekomst van het Brabantse agrofoodcluster van groot belang. Stip aan de horizon voor 2020 en volgende jaren is dan ook een primaire sector die stevig verankerd is in het cluster, maar die wel duurzamer produceert, beter landschappelijk is ingepast en maatschappelijk wordt gewaardeerd. Dit binnen een innovatief Agrofoodcluster dat in de toekomst de "duurzaamste en de slimste" van Europa is.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

Nieuwe vormen van samenwerking en de krachtige samenleving

Verder constateren we een toename van coöperatieve vormen van samenwerking. Er is sprake van een herontdekking van het coöperatief model, zowel internationaal, in Nederland als in Noord-Brabant. Europa en de Verenigde Naties¹ vragen aandacht voor de ontwikkeling van coöperatief ondernemen en samenwerking. Ook op vele plaatsen in Noord-Brabant zoeken burgers en ondernemers elkaar op om rondom hun werk, zorg, duurzame energie of huisvesting gezamenlijke initiatieven te nemen. Het aantal coöperaties in Nederland neemt snel toe². Niet alleen in de traditionele sectoren als land- en tuinbouw en de financiële sector, maar inmiddels is grofweg de helft actief in andere sectoren als energie, onderwijs, zorg, parkeerbeheer en afvalverwerking.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

Verstedelijking en agglomeratiekracht

Agglomeratiekracht en sterke hoogstedelijke zones zijn steeds belangrijker voor de economische structuurversterking en de kwaliteit van Brabant als vestigingsplaats en haar concurrentiepositie in Europa. Vanuit de #Brabant-strategie wordt daarom in BrabantStad-verband gewerkt aan het versterken van het stedelijk netwerk in Brabant door het ontwikkelen en met elkaar verbinden van economische toplocaties, hoogstedelijke zones en (multi)modale knooppunten. Het realiseren van een samenhangend (hoogwaardig) openbaar vervoernetwerk is daar een essentieel onderdeel van. Verbinding met andere beleidsthema's zijn daarbij logisch, zoals ruimtelijke kwaliteit, kennis- en vrijetijdseconomie, vitaal platteland en milieu.

3. Aan de slag

Op basis van het bestuursakkoord 2011-2013 '10 voor Brabant' is een overtuigende en samenhangende uitvoeringsagenda geformuleerd met onze speerpunten. Samen met onze partners zijn de prioriteiten uit het bestuursakkoord uitgewerkt in ambitieuze en gezamenlijke uitvoeringsplannen.

Relevante ontwikkelingen in de uitvoering

Een nieuwe oriëntatie op Europees beleid

Binnenkort, 2015, speelt de voor Brabant belangrijke introductie van nieuwe Europese Fondsen. We zitten daar dicht bovenop om zoveel mogelijk inhoudelijke aansluiting bij onze doelen te bewerkstelligen. Op diverse ambtelijke en bestuurlijke tafels wordt hard gewerkt aan de

¹ De Algemene Vergadering van de Verenigde Naties heeft op 18 december 2009 het jaar 2012 uitroepen als het Jaar van de Coöperatie.

² Bron: Het Pon, Delen is Winst'; over coöperaties en sociaal ondernemerschap in Noord-Brabant, november 2012.

voorbereiding van de nieuwe Europese programma's, zodat we bij de inwerkingtreding van de fondsen paraat staan en optimaal kunnen profiteren van de mogelijkheden die deze fondsen ons bieden om onze doelstellingen te bereiken. We zoeken binnen onze meerjarenbegroting en de reguliere projectbudgetten naar middelen om de benodigde cofinanciering beschikbaar te hebben.

Diverse programmeringsdocumenten, hoofdzakelijk landsdelig, zullen de komende maanden al ter besluitvorming worden voorgelegd. Daarin zullen ook de financiële ambities inzichtelijk worden gemaakt. Wij zullen met u in gesprek gaan over de provinciale inzet op deze programma's en komen hiervoor in ieder geval bij u terug bij de Voorjaarsnota 2014.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

Inzetten op allianties en samenwerking

Door dit soort processen intensief met onze partners in gang te zetten, is ook de verbinding met onze partners verder versterkt. Overheden, onderwijs, bedrijfsleven, maatschappelijke instellingen en burgers. We weten elkaar steeds beter te vinden. Dat doen we vanuit de principes van alliantie management en met behulp van instrumenten als de brede belangenbenadering en de praktijkschool.

Samenwerkingstrajecten kosten tijd. Uit de evaluatie van de Brede Belangen Benadering, die op basis van een Statenmotie is uitgevoerd, blijkt dat ruim investeren in het proces en de samenwerking, leidt tot groot draagvlak onder de partners en daarmee een snelle realisatie in de uiteindelijke uitvoeringsfase.

Stevigere inzet op toezicht en handhaving

Toezicht en handhaving (inclusief BIBOB en bestuurlijke integriteit) vragen om een andere rol van de provinciale organisatie: duidelijke kaders met ruimte in de uitvoering en een harde, consequente aanpak van gedrag dat hier niet aan voldoet. Wij hebben daarin de afgelopen periode een flinke professionaliseringsslag gemaakt. Onderdeel daarvan is ook de invoering van de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) waarmee de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving in Brabant als geheel verbetert.

Versterking en vernieuwing van onze interne en externe organisatie

Het project Veerkrachtig Bestuur zien wij als een drager van de ontwikkeling van de bestuurlijke samenwerking in Brabant. De komende jaren krijgen gemeenten diverse taken overgeheveld die voorheen door het Rijk of door de provincies werden uitgevoerd, zoals de wettelijke taak rond jeugdzorg die van de provincie overgaat naar gemeenten. Om hierop goed voorbereid te zijn en de toekomstbestendigheid van gemeenten in Brabant te versterken is het project Krachtig Bestuur in Brabant eind 2011 van start gegaan. Het is een gezamenlijk initiatief van de Vereniging van Brabantse Gemeenten (VBG) en de provincie.

Gedeputeerde Staten van Brabant hebben voor het project een adviescommissie en klankbordgroep ingesteld met respectievelijk Helmi Huijbregts en Gerrit Jan Swinkels als voorzitter.

Op basis van regionale rapporten worden per regio met de gemeenten vervolgstappen gezet, afhankelijk van de ambities die betreffende regio samen met de provincie formuleert.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

Stand van zaken uitvoeringsagenda ('49 + 5 speerpunten')

Met het bestuursakkoord 'Tien voor Brabant' zetten we het gedachtegoed van de Agenda van Brabant voort. Doelstelling is om tot de Europese top 5 van kennis- en innovatieregio's te behoren. Om die ambitie te realiseren hebben we voor deze bestuursperiode 49 speerpunten benoemd. Later zijn deze aangevuld met extra speerpunten op het gebied van kennis & onderzoek, financiële beheersing, communicatie, internationalisering en public affairs & branding en informatiestrategie.

Het instrument MLTA

Met de Middellange Termijn Agenda (MLTA) [www.brabant.nl/mlta] is de basisinformatie over de 49 speerpunten op elk moment toegankelijk voor Statenleden. De informatie bevat ook een beschrijving van de voortgang op deze speerpunten en de (bestuurlijke) planning. Met de kleuren groen, oranje en rood is de stand van zaken in beeld gebracht. De MLTA is in ontwikkeling als instrument voor lange termijn agendering en is mede bedoeld als hulpmiddel voor de eigen agendering door PS in bijvoorbeeld beeldvormende dagen.

Samenvatting voortgang 49 speerpunten

De realisatie van de meeste speerpunten loopt op schema.

Er zijn inmiddels vier speerpunten afgerond:

- 13. Herziening Natuur- en Landschapsbeleid: nota BrUG is door PS vastgesteld op 21 september 2012
- 15. Nieuw Provinciaal Milieuplan: Milieuplan is 20 januari 2012 vastgesteld door PS
- 36. Erfgoedontwikkeling: het Uitvoeringsprogramma Erfgoed 2012-2015 is in vergadering van de CS 9 maart 2012 vastgesteld
- 48. Aanscherping Begroting en P&C cyclus. De daarin opgenomen actiespunten zijn gerealiseerd en het speerpunt kan daarmee als afgerond worden beschouwd. Aanvullend daarop is nu een nieuw traject gestart die tot verbetering van de begrotingsopzet moet leiden in de nieuwe bestuursperiode (zie ook de volgende paragraaf).

Bij 8 speerpunten is sprake van enige vertraging. Verwacht wordt dat binnen de bestuursperiode de beoogde resultaten nog wel worden bereikt. Veelal zijn stagnaties in het proces de oorzaak:

- 1. Bij Veerkrachtig Bestuur heeft de adviescommissie meer tijd nodig gehad voor het opstellen van rapportages over de regio's West- en Zuidoost-Brabant.
- 3. Begin 2013 is het beleid voor het invullen van de veranderende wettelijke taak als interbestuurlijk toezichthouder op gemeenten vastgesteld. De organisatorische inbedding wordt binnenkort gerealiseerd.
- 8. Bij de Gebiedsopgaven zijn er enige aandachtspunten voor de planning:
 - o Levende Beerze: ondertekenen samenwerkingsovereenkomst door de gemeenten
 - o N65 en Oostelijke Langstraat: effectueren betrokkenheid Rijk
 - o Groene Woud: ontwikkeling nieuwe verdienmodellen.
- 14. Het afronden van de beheerplannen Natura 2000 heeft vertraging opgelopen door vertraging in het proces van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS).
- 16. Regionale uitvoeringsdiensten (RUD's): Doel wordt bereikt met enige vertraging, maar wel binnen deze bestuursperiode. De planning is eind 2012 bijgesteld.
- 21., 22. en 23. Deze drie economische speerpunten zijn later van start gegaan in afwachting van het Economisch Programma en het beschikbaar komen van budgetten voor de uitvoering ervan.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

Ook de zes investeringsprojecten liggen op schema met een paar aandachtspunten. Bij Energietransitie (speerpunt 38) lopen alle projecten op schema. De aanvankelijke vertraging bij de Landschappen van Allure (speerpunt 39) is ingelopen: dit jaar starten 3 à 4 projecten. In november 2012 is 2018Eindhoven | Brabant (speerpunt 40) door de eerste selectie van de jury gekomen. We bereiden ons nu voor op de definitieve keuze in september 2013. Het Sportplan 2016 (speerpunt 41) ligt op schema, maar er wordt wel extra inzet gepleegd om tijdig tot goede projectuitwerkingen te komen met het veld. Bij de Grote erfgoedcomplexen (speerpunt 42) hebben we te maken met een zorgvuldige selectie uit het grote aanbod van complexen, de voorbereidingen en onderhandelingen en de processen zelf die bij dit soort projecten vaak complex zijn.

Ten slotte liggen de projecten van het Spaar- en investeringsfonds wegeninfrastructuur (speerpunt 43) nagenoeg op schema. De planningen staan hier en daar wel onder druk. Bijvoorbeeld bij de N279 Noord waar het PIP opnieuw ter inzage is gelegd. En bij de Noordoost-Corridor in verband met een later aangeleverd verkeersmodel.

Nieuwe opzet van de begroting

Het is belangrijk om ook voor de komende bestuursperiodes een gezonde begroting te hebben waarmee optimale flexibiliteit wordt gecreëerd, waarin helder is waar keuzemogelijkheden liggen en welke financiële (horizon)ruimte er is. Uw Staten hebben bij de behandeling van het Jaarverslag 2012 in de Commissies MF en EZB het belang hiervan onderstreept.

Wij werken daarom aan een nieuwe opzet van de begroting waarin duidelijk is wat structurele taken zijn en wat hiervoor de minimale benodigde budgetten zijn. In dat kader willen we, in navolging van de uitgevoerde doorlichting van de begroting, komen tot het rechte trekken van eventueel historische gegroeide scheefheid in taken en budgetten: basistaken die naar hun aard structureel zijn moeten immers structureel zijn gedekt. Waar dat niet het geval is, moet gecorrigeerd worden. Omgekeerd geldt, taken die naar hun aard programmatisch c.q. tijdsgebonden zijn en van structurele dekking zijn voorzien, moeten incidenteel/programmatisch gefinancierd worden. Verder wordt gekeken of vraagstukken die over meer begrotingsprogramma's spelen uniform kunnen worden opgelost, zoals werkbudgetten die soms wel en soms niet binnen de projectbegroting zijn gedekt.

Dit traject van verbetering van de begroting, alsmede het opvolging geven aan de adviezen van de Zuidelijke Rekenkamer over formuleren en kiezen van beleidsprestaties, geven we in samenwerking met uw Staten vorm.

4. De organisatie

Een krachtige provinciale organisatie, resultaatgericht en ondernemend, is een randvoorwaarde om zo effectief en efficiënt mogelijk te kunnen werken en flexibel in te kunnen spelen op ontwikkelingen en kansen. De komende jaren investeren wij flink in de slagkracht van de provinciale organisatie. In dit traject hebben we de structuur van de organisatie als eerste aangepakt. Dit is onze eerste stap om als organisatie verder te ontwikkelen. De essentie van de verandering zit immers in de culturele aspecten waarin eigenaarschap, elkaar aanspreken en resultaatgerichtheid de kernbegrippen zijn.

Gelijktijdig realiseren we onze opgave om tot een kleinere organisatie te komen. Dat is geen gemakkelijke opgave. Nieuw beleid vraagt nog steeds om extra inzet en ook het Rijk deelt ons nieuwe taken toe zonder daar de benodigde financiering tegenover te stellen. Toch lukt het ons op schema te blijven.

Naast het verkleinen van de organisatie, beheersen we de inhuur volgens de gemaakte afspraken en flexibiliseren we de formatie. Deze drie elementen zijn voor ons onlosmakelijk met elkaar verbonden, bijna zoals 'communicerende vaten'.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

In de Commissie MF zijn tijdens de behandeling van de begroting 2013 vragen gesteld over de apparaatskosten per programma en een benchmark met andere provincies. In bijlage 1 is een overzicht van de apparaatskosten opgenomen. Noord-Brabant komt daarbij in vergelijking met de andere provincies op een gunstige 3^e plaats, wanneer de apparaatskosten worden afgezet tegen het totaal van de lasten. Ook als de apparaatslasten worden afgezet tegen het aantal inwoners scoort Brabant substantieel beter dan het gemiddelde van de overige provincies samen.

Het ambtelijk apparaat, maar ook inhuur en opdrachtverlening aan bijvoorbeeld ZZP-ers, zien wij als instrumenten om onze uitvoering zo effectief en efficiënt mogelijk te organiseren. Wij werken momenteel aan een voorstel hoe wij meer integraal kunnen sturen op die instrumenten. Dit onderwerp betrekken wij tevens bij de nieuwe opzet van de begroting (zie hiervoor) en bij de organisatieontwikkeling. Wij willen dat in nauwe samenwerking met PS uitwerken.

Wij nemen onze maatschappelijke verantwoordelijkheid en zoeken naar manieren om vanuit de Social Return-gedachte verder te investeren in de arbeidsmarkt in het algemeen (trainees, ZPP³) en in mogelijkheden om mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt kansen te bieden in het bijzonder. We intensiveren overigens onze inzet op Social Return ook op andere beleidsvelden, waaronder uiteraard inkoop en in ons subsidiebeleid.

Ook Provinciale Staten hebben kritisch gekeken naar de eigen werkwijze. Nieuwe commissiestructuren, duidelijke eisen voor dossiers en efficiëntere processen. Belangrijk is de introductie van beeldvormende bijeenkomsten waarmee de kaderstellende en agenderende rol van Provinciale Staten een impuls krijgt en waarbij de MLTA een instrument is. Dit alles heeft uiteraard ook implicaties voor de manier waarop de ambtelijke organisatie werkt en voorbereidt. Wij zien deze ontwikkelingen overigens als een kans tot versterking en verbetering van onze samenwerking met PS.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

³ Zelfstandig Publiek Professional.

Deel B. Financieel beleid en kader

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

0. Financieel beleid

We willen ervoor zorgen dat onze financiële situatie gezond blijft en financiële slagkracht behouden blijft, zodat het volgende bestuur de gelegenheid heeft om in te zetten op onderwerpen die dan vragen om provinciale inzet.

Onze financiële situatie is solide, maar staat wel onder druk. Om financiële slagkracht te behouden, voeren we een begrotings- of financieel beleid dat steunt op de volgende uitgangspunten:

- De uitdaging is om met minder geld meer te doen en tot een grotere synergie te komen tussen private en publieke middelen. Om de overstap te maken “van subsidiëren naar participeren” zijn ook andere financieringsconstructies nodig.
- Die benadering is goed te zien in de manier waarop we met de uit de verkoop van Essent verkregen middelen om gaan. Tegelijk met deze voorjaarsnota wordt aan uw Staten het voorstel voorgelegd om vier fondsen in te stellen. Een groot deel van die middelen wordt revolverend ingezet en blijft daarmee ook voor toekomstige generaties beschikbaar.
- We willen met de ervaringen die we hier opdoen ook het investeringskarakter van andere uitgaven versterken.
- Knelpunten in de reguliere beleidsuitvoering zullen zoveel mogelijk binnen bestaande uitgavenkaders moeten worden opgelost. Dit oud-voor-nieuw principe heeft bij deze voorjaarsnota extra accent gekregen door nog eens kritisch te kijken naar het uitgavenniveau in relatie tot (structurele) onderuitputtingen. Een volledig overzicht van de aldus in beeld gebrachte ruimte is terug te vinden in de bestuursrapportage.
- Ook een volgend bestuur moet de ruimte hebben om keuzes te kunnen maken. Dat betekent dat we, in het kader van ‘goed rentmeesterschap’, de zogenoemde horizonruimte⁴ zoveel mogelijk intact willen laten en terughoudend zijn met het vastleggen van nieuwe of extra structurele uitgaven (nullijn).
- Verder gaan we aan de slag met een nieuwe opzet van onze begroting waarin we een sterker onderscheid willen aanbrengen tussen structurele (basis-)taken die naar hun aard structureel gedekt moeten zijn (ook wat betreft apparaatskosten) en programmatische/incidentele taken en projecten die tijdelijk gefinancierd worden.

⁴ Horizonruimte: jargon voor financiële ruimte voor nieuw beleid en bestuurlijke prioriteiten in een bestuursperiode.

1. Financieel kader 2013 e.v.

Ons startpunt is de vastgestelde begroting 2013. De totale begrotingsomvang van 2013 was ca € 1,1 miljard. In bijlage 2 is een grafiek opgenomen met een samenvatting van de begroting⁵ en een uitsplitsing naar programma's. Het financieel kader voor 2013-2018 en deze Voorjaarsnota zouden in het perspectief van deze totale begroting bekeken moeten worden.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

Bijlage 2 geeft een overzicht van de actuele financiële positie en de vooruitzichten voor de komende jaren. Daarin zijn verwerkt:

- Financieel akkoord met het Rijk (Wet houdbare overheidsfinanciën, schatkistbankieren en BTW-compensatiefonds);
- Provinciaal financieel kader, opgebouwd uit:
 - o saldo najaarsbrief (na verwerking amendementen);
 - o rekeningsresultaat 2012;
 - o actualisering opcentenraming motorrijtuigenbelasting (MRB);
 - o vooruitzichten uitkering provinciefonds (PF);
 - o uitkomsten 1e bestuursrapportage en begrotingsdoorlichting.

Hieruit komt het volgende financiële beeld naar voren:

Tabel I Financieel kader 2013 e.v.

x € mln	2013	2014	2015	2016	2017	2018
- is budgettair nadelig						e.v.
saldo najaarsbrief	4,1	5,6	6,1	35,1	35,1	33,5
rekeningresultaat 2012	6,8	-	-	-	-	-
actualisering MRB-raming	-5,0	-1,0	-1,0	-2,0	-4,0	-4,0
prognose provinciefonds (per saldo)	0	0	-6,2	-4,1	-9,0	-8,9
actualisering meerjarenbegroting	-22,3	-5,9	53,5	6,0	2,3	4,2
Actuele begrotingsruimte per jaar	-16,4	-1,2	52,5	35,0	24,4	24,8
Totale begrotingsruimte 2013-2015		34,9				

Begrotingsruimte 2013-2015 en horizonruimte 2016 e.v.

De tabel laat voor 2013-2015 een vrije ruimte zien van € 34,9 mln. Die ruimte komt in belangrijke voort uit bijstellingen en aframingen in de bestaande meerjarenbegroting. Dit saldo vormt de uitgangspositie voor de afweging in deel C waarin knelpunten, intensiveringen en nieuw beleid worden benoemd waarvoor budget nodig is.

Het wat grillige verloop van de jaarsaldi is vooral het gevolg van enkele grote budgetverschuivingen van 2015 naar 2013 en 2014, zoals de vrijval ad. € 16,7 mln als gevolg van de afrondingsovereenkomst ILG (ROW-0136).

⁵ De begroting 2013 op hoofdlijnen is in te zien via:

<http://www.onlinepublisher.nl/Brabant/Hoofdlijnen2013.html>

Buffer € 40 miljoen

Gelet op de financiële onzekerheden, zoals aanvullende ombuigingen door het Rijk en de ontwikkeling van de kapitaalmarktrente, is ons voorstel om de buffer uit het bestuursakkoord aan te houden voor mogelijke tegenvallers en risico's. Een van die risico's is een verwachte korting op het provinciefonds. Voor de bijstelling van de raming provinciefonds zijn we afhankelijk van de komende mei/juni-circulaire die in het teken zal staan van de uitwerking van het regeerakkoord. De hoofdlijnen zijn weliswaar bekend, maar de verdeeffecten van enkele grote mutaties en kortingen moeten nog worden afgewacht. De € 40 mln blijft zodoende geparkeerd staan op een stelpost.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

Horizonruimte en nullijn

In 2016-2018 loopt de horizonruimte terug naar € 35 respectievelijk € 25 mln op jaarbasis. Bij de start van deze bestuursperiode was nog ruim € 50 mln per jaar beschikbaar. De terugloop is in belangrijke mate het gevolg van rijksbezuinigingen en al bekende kortingen op het provinciefonds.

Om te voorkomen dat de horizonruimte verder slinkt, stellen wij voor een 'nullijn' te hanteren voor te ontwikkelen beleid met structurele financiële consequenties na 2015. Wat we wel doen, is de onderwerpen die er al liggen en die een beroep doen op de ruimte 2016 e.v. inzichtelijk maken voor de begrotingsbehandeling in het najaar.

Deel C. Budgettaire vraagstukken

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

1. Inleiding

Met inachtneming van de provinciale kerntaken (ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bereikbaarheid van de regio, regionaal economisch beleid, natuur & milieu en cultuur), hebben we in de Agenda van Brabant onszelf tot doel gesteld tot de Europese top van kennis- en innovatieregio's te blijven behoren. Vanuit die ambitie concentreert de provincie zich op het vestigings- en leefklimaat van Brabant.

Gezien de kerntaken en ambitie is op basis van het Bestuursakkoord een Uitvoeringsagenda opgesteld met een groot aantal projecten en activiteiten met een daaraan gekoppelde begroting. Door gewijzigde beleidsaccenten (bijvoorbeeld rond toezicht en handhaving) of extra opgaven die zich in de praktijk voordoen (wachlijsten vergunningverlening), is een grotere financiële inzet wenselijk dan beoogd. **(Categorie: extra budget bestaand beleid/knelpunten)** Maar ook de beleidsontwikkeling staat niet stil. Op basis van bijvoorbeeld moties van Provinciale Staten (zoals dierenopvang en startersleningen) en kansen of urgente ontwikkelingen die zich voordoen (investeringen in Holst en de crisisaanpak arbeidsmarktbeleid) is aanvullend beleid opgesteld. Bestuurlijk zijn weliswaar al afspraken gemaakt over de inhoud van het beleid en de daaraan gekoppelde uitvoering, maar de budgetten hiervoor zijn nog niet beschikbaar. **(Categorie: budget voor nieuw beleid/intensiveringen)**

Ten slotte wordt ook nog gewerkt aan de ontwikkeling van nieuw beleid, zoals rond Agrofood en de bestuurskracht in Brabant. Ook dit vraagt om budgettaire afwegingen. **(Categorie: budget voor nog te ontwikkelen beleid)**

Bij al deze onderdelen kunnen afwegingen gemaakt worden over noodzaak van het beleid en de hoogte van de budgettaire ruimte die voor de uitvoering wordt gereserveerd in deze bestuursperiode. PS kunnen hierin hun afwegingen maken en daarmee GS kaders te geven om hiermee te komen tot een sluitende meerjarenbegroting.

In de hiernavolgende paragrafen wordt een toelichting gegeven op posten waar budgettaire afwegingen gemaakt moeten worden. Samengevat is de totale 'vraag' om budget voor deze bestuursperiode gekoppeld aan beleid dat al is vastgesteld € 37,3 mln en nog eens een raming van € 8 mln voor nog nieuw te ontwikkelen beleid (in totaal € 45,3 mln). In de volgende tabel is een overzicht hiervan opgenomen.

Totaalbeeld budgettaire vraagstukken

x € mln	2013	2014	2015	Totaal	2016	2017	2018
- is budgettair nadelig							e.v.
Actuele begrotingsruimte	-16,4	-1,2	52,5	34,9	35,0	24,4	20,7
Extra budget bestaand beleid	0	-7,2	-2,5	9,7	-10,0	-10,0	-10,0
Budget voor nieuw beleid	-5,7	-11,9	-10,1	27,6	-9,2	-9,2	-9,2
Budget voor nog te ontwikkelen beleid	-0,2	-5,8	-2,0	8,0	-5,3	-5,3	-5,3
Totale budgetvraag	-5,9	-24,9	-14,6	-45,3	-24,5	-24,5	-24,5
Saldo	-22,3	-26,1	37,9	-10,4	10,5	-0,1	-4,5

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

Zoals blijkt uit Deel B, is in totaal € 34,9 mln aan financiële ruimte in deze bestuursperiode beschikbaar om verder uitvoering te geven aan ons beleid. Met een totale vraag van € 45,3 mln overstijgt dit beschikbare budget ruimschoots de vraag. In de komende paragrafen wordt voor elke categorie inzichtelijk gemaakt welk budget nodig is en welke afwegingen daarin gemaakt kunnen worden.

Deze Voorjaarsnota 2013 maakt uitermate helder dat we de tijd nu echt achter ons hebben dat we al onze ambities zonder meer kunnen realiseren. Hoewel we altijd kritisch gekeken hebben naar de kosten en noodzaak van beleid, zijn we nu genoodzaakt om prioriteiten te stellen, ambities naar beneden bij te stellen en keuzes te maken om nieuwe ambities te kunnen realiseren of knelpunten te kunnen opvangen. Met deze Voorjaarsnota vragen we PS hierin richting te geven vanuit haar rol van (financieel) kadersteller.

In de volgende paragrafen zijn de budget-vragen nader toegelicht, maar zijn door GS ook al richtinggevende uitspraken gedaan die behulpzaam kunnen zijn om straks een sluitende begroting 2014 op te kunnen stellen. PS kan hierin uiteraard haar eigen afwegingen maken en GS hierover instrueren.

Structureel

Het voorgaande heeft betrekking op de budgettaire ruimte voor deze bestuursperiode. Het College is van mening dat het budgettaire beeld vanaf 2016 zo min mogelijk moet worden belast om de “horizonruimte” voor de volgende bestuursperiode(s) zo groot mogelijk te laten zijn. Dat betekent dat we voorstellen geen voorschot hierop te nemen door structurele componenten van (nieuw) beleid te ‘honoreren’.

1. Extra budget voor bestaand beleid

In tabel I zijn de budgettaire consequenties van knelpunten binnen het bestaande Provinciale beleid weergegeven. Het betreft met name beheer, vergunningen en toezichtstaken die om extra budget vragen.

In de meeste gevallen zijn uw Staten in een eerder stadium al geïnformeerd over de ontstane situatie. De knelpunten zijn in enkele gevallen een gevolg van het overnemen van Rijkstaken waarvoor door het Rijk onvoldoende financiële middelen beschikbaar zijn gesteld. Aan uw Staten de afweging in hoeverre u het wenselijk acht dat de Provincie de (voormalige) Rijksverantwoordelijkheid overneemt. U kunt bijvoorbeeld overwegen taken “dunner” uit te voeren dan nu in onderstaande tabel is weergegeven.

Onder de tabel is een korte toelichting per post opgenomen.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

Tabel I Extra budget voor bestaand beleid (knelpunten)

x € mln	2014	2015	2016	2017	2018
					e.v.
1. BrUG: beheer		0,76	9,5	9,5	9,5
2. Coördinatiepunt landschapsbeheer	0,26	0,27	0,28	0,28	0,28
3. Vergunning NB-wet	5,3				
4. Toezicht handhaving stikstofverordening	1,1	1,2			
5. Interbestuurlijk toezicht omgevingsrecht	0,52	0,26	0,26	0,26	0,26
Saldo	7,2	2,5	10,0	10,0	10,0

1. BrUG: beheer

Vanuit de nota Brabant Uitnodigend Groen (BrUG) is gekozen voor voortzetting van het *huidig* beheer van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Hiervoor is structureel € 9,5 miljoen nodig (zie Statenmededeling Commissie Ecologie en Ruimte, d.d. 22 maart 2013). De resterende bestuursakkoordmiddelen ‘Ecologiefonds’, te weten € 18 miljoen, worden hiervoor ingezet (zie bijlage 3, bestuursrapportage).

2. Coördinatiepunt landschapsbeheer

Het coördinatiepunt (CLB) voert in mandaat diverse provinciale regelingen uit. De voornaamste zijn de aanleg van ecologische verbindingszones, de ontsnipperingsmaatregelen voor gemeentewegen, soortenbescherming & gebiedenbeleid en het agrarische natuurbeheer. Tot en met 2013 droeg het Rijk via ILG bij aan de bekostiging van het coördinatiepunt, ook voor het uitvoeren van taken in opdracht van de provincie. Die kosten komen vanaf 2014 voor rekening van de provincie zelf. In 2013 wordt een evaluatie naar de huidige aanpak uitgevoerd.

Afgewogen kan worden vooralsnog het knelpunt alleen voor 2014 te dekken en eerst de uitkomsten van de evaluatie af te wachten, alvorens over te gaan tot toekennen van budget vanaf 2015.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

3. Vergunningen NB-wet

Bij Voorjaarsnota 2012 hebben uw Staten ingestemd met een budget van € 3,3 miljoen voor de periode 2012 - 2013 voor de afhandeling van alle extra vergunningaanvragen en handhaving & toezicht krachtens de Natuurbeschermingswet. Aangekondigd is dat bij Voorjaarsnota 2013 op basis van de huidige stand van zaken zou worden gezien of aanvullende middelen nodig zijn. Uitgangspunt hierbij is dat de RUD's per 1 juli 2013 starten. Er zou ook kunnen worden gekozen om in het huidige tempo de binnengekomen vergunningaanvragen af te handelen.

4. Toezicht handhaving stikstofverordening en Natura 2000 Noord-Brabant

Het toezicht houden op de eigen verordeningen is een basistaak van de provincie. In het najaar van 2012 is ermee ingestemd (Cie E&H, 5 oktober 2012, EH-0159A en de PS behandeling van de najaarsbrief en begroting 2013 op 16 november 2012) om middelen beschikbaar te stellen. Overwogen kan worden de toezichtstaak "dunner" uit te voeren. De kosten op de langere termijn zijn sterk afhankelijk van de ontwikkelingen rondom de Natuurbeschermingswet en zijn nu nog niet inzichtelijk.

5. Toezicht omgevingsrecht

Bij de invoering van de Wet revitalisering generiek toezicht zijn de toezichttaken van de Inspectie Leefomgeving & Transport overgekomen naar de provincies. Het afgelopen jaar heeft een discussie plaatsgevonden tussen het IPO en het ministerie van I&M over de middelen die horen bij deze taken. Vooruitlopend op de uitkomsten van deze discussie hebben GS besloten de toezichttaak op een verantwoorde wijze te gaan uitvoeren. Staten zijn hier eerder over geïnformeerd (Cie EZB, 20 september 2012).

De kosten voor de uitvoering van deze toezichtstaak vergoedt het Rijk slechts voor een deel. Voor de overige uitvoeringskosten moet dekking worden gevonden binnen de provinciale begroting, waarbij uw Staten kunnen overwegen de toezichttaak "dunner" uit te voeren.

3. Budget voor nieuw beleid

In onderstaande tabel zijn de budgettaire consequenties van nieuw beleid weergegeven. In de meeste gevallen zijn uw Staten in een eerder stadium hierover al geïnformeerd of heeft u hiervoor een motie aangenomen. Het betreffen geen harde knelpunten in termen van onvoorzien, onuitstelbaar en onvermijdbaar. Uw Staten hebben bij onderstaande voorstellen de keuze om ze later in de tijd of met minder middelen uit te voeren. Uiteraard gekoppeld aan een bijstelling van het ambitieniveau.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

Tabel II Budget voor nieuw beleid (intensivering)

x € mln	2013	2014	2015	2016	2017	2018 e.v.
1. BrUG: ex beheer		2,0	1,0	4,0	4,0	4,0
2. Veehouderij		0,3				
3. Dierenopvang		0,60	0,15			
4. Startersleningen	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18
5. IBToezicht-veld		0,1	0,1			
6. Kennis en onderzoek	0,4	0,2	0,6			
7. N65		5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
8. Digitale agenda			0,5			
9. Holst Centre		3,5	2,6			
10. Crisisaanpak arbeidsmarktbeleid	5,1					
Saldo	5,7	11,9	10,1	9,2	9,2	9,2

1. BrUG: ex beheer van de EHS

Bij de vaststelling van de nota “Brabant: Uitnodigend Groen” (PS, september 2012) is besloten om voor het thema “Natuur verankerd in de samenleving” structureel € 1 miljoen beschikbaar te stellen tot en met 2015 voor de programma’s natuur & maatschappij en natuur & economie. In het huidige bestuursakkoord is € 3 miljoen per jaar beschikbaar ten behoeve van het thema “Biodiversiteit Brabantbreed”.

2. Veehouderij

Voor de transitie naar een zorgvuldige veehouderij 2020 is op korte termijn budget nodig in verband met het advies van de Gezondheidsraad voor het monitoren van zoönosen en het faciliteren van kennisdeling. Deze behoefte is nadrukkelijk aan de orde geweest tijdens het BrabantBeraad februari jl. in de Ruwenberg.

3. Dierenopvang

PS hebben een amendement aangenomen op 12 oktober 2012 (n.a.v. het initiatiefvoorstel van de PvdD 61/12E) waarin GS wordt verzocht om bij het Rijk aan te dringen op het oplossen van het

knelpunt van de opvang van inheemse dieren en vooruitlopend hierop € 0,75 miljoen beschikbaar te stellen om in ieder geval voor de komende drie jaar de opvang in Noord-Brabant te waarborgen. Een overweging zou kunnen zijn de motie met een lager ambitieniveau uit te voeren zodat hiervoor minder middelen nodig zijn.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

4. Startersleningen

Bij de begrotingsbehandeling in november 2012 is een motie aangenomen waarin GS wordt gevraagd de mogelijkheden te onderzoeken om het instrument starterslening voor Brabantse inwoners opnieuw te ondersteunen via deelname in de stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn). Het Rijk heeft hiervoor reeds € 50 miljoen beschikbaar gesteld. Een provinciale bijdrage aan de starterslening komt via aflossingen en de NHG-garantie voor 100% terug in de provinciale kas.

Met de bijdrage in de starterslening loopt de provincie echter rente-inkomsten mis. Bij een krediet van € 6 miljoen en een gemiddelde aflossingstermijn van 10 jaar bedragen de totale rentekosten € 0,18 miljoen per jaar uitgaande van een interne rentevoet van 3% van de begroting 2013. Deze kosten vallen lager uit op het moment dat uw Staten besluiten tot een lager krediet dan € 6 miljoen.

5. Toename werkzaamheden IBToezicht-veld

De reguliere werkzaamheden binnen het IBToezicht-veld zullen toenemen, met name bij het financieel toezicht op gemeenten. Enerzijds omdat de financiële positie van gemeenten minder gunstig is/wordt, anderzijds omdat de provincie steeds meer in een begeleidende en adviserende rol komt. Als het aantal herindelingen stijgt, moeten ook meer financiële scans worden uitgevoerd. Voor 2013 wordt ingeschat dat we te maken hebben met één financiële herindelingscan (Maasdonk). Dit wordt binnen de bestaande formatie opgelost. De verwachting is dat in 2014 en 2015 meer scans zullen volgen. Hiervoor is in 2014 en 2015 een werkbudget noodzakelijk.

6. Kennis en Onderzoek

De dekking voor Kennis en Onderzoek wordt grotendeels gevonden door herschikking binnen de bestaande begroting (zie bestuursrapportage en beslispunt 5). Binnen de huidige bestuursperiode resteert een knelpunt van € 1,2 miljoen (transitiekosten):

- *Onderzoeksbudget Kennis en Onderzoek:* Om de interne kennisfunctie op een hoger niveau te krijgen volgens de werkwijze zoals verwoord in het Statenvoorstel 19/3 (19 april besproken in PS) is

meer regie nodig in het signalerende/ agenderende en evaluatieve onderzoek. Het budget is nodig voor de uitvoering van onderzoeken volgens het Statenvoorstel, maar ook hier kan overwogen worden de ambitie naar beneden bij te stellen.

- *Opbouwbudget BrabantKennis*: De budgetten voor BrabantKennis zullen opgebouwd worden uit de budgetten van Telos en PON. Echter afbouw en opbouw verloopt niet synchroon. Daarom wordt voor de opbouwfase van BrabantKennis (2014, 2015) een extra bedrag van € 0,3 miljoen per jaar (totaal € 0,6 miljoen) nodig geacht.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

7. N65

Met het Rijk is afgesproken dat taakstellend € 100 miljoen wordt ingezet voor de N65 Vught-Haaren. De rijksbijdrage is € 55 miljoen, de regiobijdrage € 45 miljoen. De regiobijdrage moet worden opgebracht door de gemeenten Vught, Haaren, 's-Hertogenbosch en de provincie. In de voorjaarsnota 2012 is voor de provinciale bijdrage een bedrag genoemd van € 22 à € 27 miljoen. Uit de bestuursakkoord-middelen voor gebiedsopgaven is € 5 miljoen beschikbaar. Bij de bezuinigingsronde voor het MIRT (Meerjarenprogramma Ruimte, Infrastructuur en Transport) is de rijksbijdrage ongewijzigd gebleven en de verkenning voor de probleemoplossing is gestart. Er vindt afstemming met PHS (Programma Hoogfrequent Spoorvervoer) plaats. Voorgesteld wordt om vanaf 2014 jaarlijks € 5 miljoen op zij te zetten om zo spoedig mogelijk uitvoering te kunnen geven aan de noodzakelijke maatregelen en de beloofde rijksinzet te kunnen effectueren.

8. Digitale agenda

Bij Najaarsbrief 2012 is in totaal € 1,5 miljoen beschikbaar gesteld voor de digitale agenda van Brabant (EZB-0111 & EZB-014). In de Digitale Agenda van Brabant wordt een Breedband Fonds opgezet om huizen in het buitengebied en bedrijven op bedrijventerreinen aansluitbaar te maken op hoogwaardig breedband. Om dit fonds goed te laten werken draagt de provincie zorg voor flankerend beleid. Aanvullend op de bij Najaarsbrief 2012 beschikbaar gestelde middelen (€ 1 miljoen) is voor de huidige bestuursperiode € 0,33 miljoen benodigd.

Daarnaast worden, om beleidsrelevantie en beleidsrealisatie van de Digitale Agenda van Brabant te monitoren, enkele gerichte onderzoeken uitgevoerd. Aanvullend op de bij Najaarsbrief 2012 beschikbaar gestelde middelen (€ 0,5 miljoen) is voor de huidige bestuursperiode € 0,2 miljoen benodigd.

9. Holst Centre

Het betreft uitvoering geven aan de bestuurlijke toezegging die is gedaan over de regionale bijdrage aan de financiering van het Holst Centre. Deze toezegging is gedaan naar aanleiding van het overleg over de Landsdelige Agenda Zuid van het Topsectorenbeleid tussen de (toenmalige) minister van EL&I, dhr. Verhagen, en een delegatie van het landsdeel Zuid waaronder gedeputeerde Pauli en burgemeester Van Gijzel.

In totaal is circa € 10 miljoen regionale cofinanciering benodigd op de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen. Met uw Staten is reeds overeengekomen een lening van bijna € 3 miljoen ter beschikking te stellen (EZB-0164). Aanvullend wordt nu een bedrag van € 6,1 miljoen gevraagd met als uitgangspunt dat € 0,5 miljoen wordt geleverd vanuit de regio.

Overwogen kan worden om tot een lagere provinciale bijdrage te komen. Dit noodzaakt wel om opnieuw intensieve onderhandelingen te gaan voeren met de regio.

10. Crisisaanpak arbeidsmarktbeleid

Voor de uitvoering van de PS-motie Aanpak Crisisbestrijding is voor Arbeidsmarktbeleid is eenmalig € 5,1 miljoen nodig. De crisisaanpak bevat concrete projecten c.q. activiteiten waarvoor draagvlak en commitment bestaat bij de Pact Brabant Partners (EZB-0171). De inspanningen richten zich vooral op het in beeld brengen van werk (ervarings)plekken, vacatures, leerwerkplekken, stage en arbeidsplaatsen in de sectoren techniek, bouw, zorg en regionale arbeidsmobiliteitscentra. Een overweging zou kunnen zijn de motie met een lager ambitieniveau uit te voeren, zodat een lager budget voldoet.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

4. Budget voor nog te ontwikkelen beleid

In onderstaande tabel III zijn de indicatieve budgettaire consequenties van voorstellen voor beleid dat in ontwikkeling is genomen. Het betreft voorstellen waarover nog niet eerder met uw Staten gesproken is maar die de komende tijd worden voorgelegd ter besluitvorming.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

Tabel III Budget voor nog te ontwikkelen beleid

x € mln	2013	2014	2015	2016	2017	2018
						e.v.
1. Innovatieprogramma Agrofood *		2,5	1,5	2,1	2,1	2,1
2. Veerkrachtig Bestuur in Brabant	0,2	0,46	0,33			
3. Exploitatie OV-concessie				2,0	2,0	2,0
4. Basis op orde ICT				1,2	1,2	1,2
5. Openbare orde en veiligheid		0,13	0,13			
6. Bedrijventerrein Heesch-West		2,7				
Saldo	0,2	5,8	2,0	5,3	5,3	5,3

* Bedrag van jaarlijks € 2,1 miljoen is bestemd voor de periode 2016 t/m 2019

1. Innovatieprogramma Agrofood

In vervolg op het PS-besluit van 11 december 2011 wordt momenteel gewerkt aan een Uitvoeringsagenda Brabantse Agrofood 2020 en een Innovatieprogramma Brabantse Agrofood 2020. Deze zijn op 31 mei in de statencommissie behandeld. Voor de uitvoering van het innovatieprogramma zullen hoofdzakelijk revolverende fondsen en Europese middelen worden ingezet, daarnaast zullen ook deels niet-revolverende middelen nodig zijn om innovaties te stimuleren (proeftuinen). Tevens zijn middelen nodig voor makel- en schakelcapaciteit, programmamanagement en communicatie-activiteiten (community-building, netwerkevenementen e.d.), waarvoor op dit moment geen middelen beschikbaar zijn.

2. Veerkrachtig Bestuur in Brabant

Het is de ambitie om het project Krachtig Bestuur in Brabant (KBiB) versneld af te ronden. Daarnaast willen we een traject inzetten voor de interactieve ontwikkeling en implementatie van een visie voor veerkrachtig bestuur in Brabant in deze bestuursperiode. Er is te weinig uitvoeringsbudget om de versnelling gedurende deze periode te realiseren. Daarbij komt dat de reguliere wettelijke werkzaamheden zullen toenemen vanwege de resultaten van KBiB, m.n. werkzaamheden betreffende eventuele herindelingen, gemeenschappelijke regelingen, bestuurlijk/juridische advisering intern/gemeenten/VBG/Rijk. Het tekort aan capaciteit kan deels worden opgevangen binnen bestaande provinciale formatie. Resteert een tekort aan uitvoerings- en werkbudget voor 2014 en 2015. In

2013 is het budget onder meer nodig om de voor het proces essentiële dialogosessies te kunnen houden.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

3. Exploitatie OV-concessie

Bij het opstellen van de nieuwe concessie voor het Openbaar Vervoer voor de jaren 2016 e.v. moet rekening gehouden worden met een verschil tussen indexering van de BDU (Brede Doel Uitkering van het Rijk) en de indexering van de exploitatiekosten. Dit verschil moet in de begroting opgevangen worden.

4. Basis op orde ICT

In de door PS op 22 maart 2013 vastgestelde kadernota ICT zijn voorstellen gedaan ter verbetering van de informatietechnologie. Het betreft met name verbeteringen gericht op het creëren van moderne ICT-voorzieningen zoals ondersteuning van Het Nieuwe Werken, digitaal (samen-)werken en plaats- en tijdonafhankelijk werken. Ondersteunend aan de ambities van de organisatieontwikkeling. Daarnaast worden ook nieuwere versies van Office geïnstalleerd. Tevens wordt gewerkt aan vernieuwing van de telefooncentrale, alsmede verbetering van instant message en e-mailverkeer.

5. Openbare orde en veiligheid

Voor voortdurende verbetering van de veiligheid zijn extra middelen nodig voor de uitvoering van de wet Bibob en de Regionale Informatie en Expertise Centra (Riec's).

Het betreft onder meer extra middelen om de georganiseerde criminaliteit op een geïntegreerde wijze op regionaal niveau aan te pakken, waarbij de strafrechtelijke opsporing en vervolging aansluiten op preventieve en bestuurlijke maatregelen. Lidmaatschap RIEC is nodig om te voorkomen dat voor de uitvoering van de wet BIBOB eigen expertise en fte's verder moeten worden uitgebreid. Mede gezien het feit dat de reikwijdte van BIBOB naar andere sectoren is uitgebreid op grond van vernieuwde wet BIBOB.

6. Vermindering regionale bijdrage bedrijventerrein Heesch-West

Vanuit de stuurgroep Heesch-West hebben de gemeenten de provincie gevraagd om mee te denken over een financiële oplossing voor het 'gat' dat ontstaat omdat de ontwikkeling van het bedrijventerrein niet/langzamer loopt dan verwacht. In de destijds gesloten overeenkomst staat dat 'er een gezamenlijke inspanningsplicht ligt om tot een financieel aanvaardbare oplossing te komen indien de beoogde bedrijventerreinen niet als kostendrager kunnen fungeren'. De provincie heeft indicatief een bedrag van € 2,7 mln genoemd als provinciale bijdrage. De stuurgroep geeft echter

aan tenminste € 12 mln nodig te hebben om de exploitatie sluitend te maken. Het gesprek hierover is nog gaande.

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

5. Ten slotte

Op de volgende pagina komen alle budgetvragen voor deze bestuursperiode in één grote tabel samen:

- financiële knelpunten die zijn ontstaan in het bestaande beleid;
- financiële dekking voor beleid dat in het afgelopen jaar is vastgesteld door PS;
- budget voor nog te ontwikkelen beleid dat gewenst is door actuele ontwikkelingen of bestuurlijke keuzes.

Het totale plaatje 'kost' € 45,3 mln met in totaal nog € 34,9 mln aan financiële ruimte in deze bestuursperiode. De noodzaak om prioriteiten te stellen, ambities naar beneden bij te stellen en keuzes te maken om nieuwe ambities te realiseren of knelpunten op te kunnen opvangen, is duidelijk.

Wij hebben in deze Voorjaarsnota een aantal voorzetten hiertoe gegeven. De Staten zijn nu aan zet om richtinggevende uitspraken te doen en GS op te dragen op basis daarvan tot een sluitende begroting te komen.

Urgentie

De feitelijke afweging vindt plaats bij de begrotingsbehandeling 2014 in november 2013. Alle budgetvragen in deze Voorjaarsnota zijn derhalve gericht op de jaren 2014 e.v., hoewel daarmee de uitvoering ook naar achteren wordt geschoven.

Een aantal budgetvragen is echter zo urgent, dat voor de start van de uitvoering niet kan worden gewacht op besluitvorming hierover in november:

- Startersleningen: noodzakelijk om nog te kunnen participeren in de rijksregeling voor startersleningen;
- Kennis & Onderzoek: noodzakelijk voor o.a. de start van de kwartiermakersfase van BrabantKennis, de realisatie van "Kijk op Brabant" met de trenddag in november 2013;
- Crisisaanpak arbeidsmarktbeleid: noodzakelijk voor cofinanciering van projectinitiatieven die al klaar liggen waarmee de crisismaatregelen direct in gang gezet kunnen worden;
- Veerkrachtig Bestuur: versnellen van het proces tot versterken van de bestuurlijke samenwerking in Brabant met o.a. Dialoogsessies.

Wij stellen dan ook voor de begrotingswijzigingen voor deze drie projecten nu al vast te stellen, vooruitlopend op de begrotingsbehandeling in november 2013. In de volgende tabel zijn deze vier posten geëxpliciteerd en zijn alle andere posten overgeheveld naar het jaar 2014.

Tabel IV Totaaloverzicht

x € mln	Begrotings- wijziging 2013	Af te wegen bij begroting 2014-2015
Extra budget bestaand beleid (knelpunten)		
1. BrUG: beheer		0,76
2. Coördinatiepunt landschapsbeheer		0,53
3. Vergunning NB-wet		5,3
4. Toezicht handhaving stikstofverordening		2,3
5. Interbestuurlijk toezicht omgevingsrecht		0,78
Subsaldo		9,7
Budget nieuw beleid (intensivering)		
1. BrUG: ex beheer		3,0
2. Veehouderij		0,3
3. Dierenopvang		0,75
4. Startersleningen	0,18	0,36
5. IBToezicht-veld		0,2
6. Kennis en onderzoek	0,4	0,8
7. N65		10,0
8. Digitale agenda		0,5
9. Holst Centre		6,1
10. Crisisaanpak arbeidsmarktbeleid	5,1	0
Sub saldo	5,68	22,0
Budget nog te ontwikkelen beleid		
1. Innovatieprogramma Agrofood		4,0
2. Veerkrachtig Bestuur in Brabant	0,2	0,79
3. Exploitatie OV-concessie		
4. Basis op orde ICT		
5. Openbare orde en veiligheid		0,26
6. Bedrijventerrein Heesch-West		2,7
Subsaldo	0,2	7,8
Saldo bestuursperiode 2013-2015	5,9	39,5

Datum

13 mei 2013

Documentnummer

3410518

